

Beoordelen van plan-m.e.r.- screenings

Team Omgevingseffecten

Veerle Timmermans

DEPARTEMENT
OMGEVING

Vlaanderen
is kwaliteitsvolle
omgeving

Regelgeving

Tools

Oude procedure:

- Initiatiefnemer vraagt advies aan adviesinstanties.
- **Team Omgevingseffecten beslist** of er al dan niet aangetoond is dat er geen aanzienlijke effecten kunnen zijn.

Nieuwe procedure:

- Initiatiefnemer vraagt advies aan adviesinstanties èn VECM.
- **Bevoegde overheid motiveert** dat er geen aanzienlijke effecten kunnen zijn.

Daarom: ondersteuning via advies én via digitale tools

Merk op: wordt ook als oplossing gezien voor problematiek dat vastgesteld plan afwijkt van voorgesteld plan waarover het team Omgevingseffecten een beslissing heeft genomen

plan-m.e.r.-plichttool en plan-m.e.r.-screeningsgids

Projecten

Projecten zijn concrete ingrepen, zoals de aanleg van infrastructuur of de bouw van een installatie. Deze ingrepen kunnen belangrijke milieueffecten veroorzaken. De tools hieronder helpen je bij het bepalen van de m.e.r.-plicht en het opmaken van een screening.

Bepalen project-m.e.r.-plicht

Ga na of je project m.e.r.-plichtig is en of er een project-MER of een screening opgemaakt moet worden.

[Start project-m.e.r.-plichttool](#)

Opmaak project-m.e.r.-screening

Voer een project-m.e.r.-screening uit. Aan de hand van gerichte vragen per discipline kom je tot een volledige en onderbouwde screening.

[Start project-m.e.r.-screeningstool](#)

Plannen

Plannen zijn beleidsdocumenten van de overheid, zoals ruimtelijke uitvoeringsplannen of mobiliteitsplannen. Ze geven richting aan toekomstige ontwikkelingen en kunnen belangrijke milieueffecten hebben. Onderstaande tools helpen je om de m.e.r.-plicht te bepalen en een screening op te maken.

Bepalen plan-m.e.r.-plicht

Ga na of je plan onder het toepassingsgebied van de plan-m.e.r.-plicht valt en of het in aanmerking komt voor een screening.

[Start plan-m.e.r.-plichttool](#)

Opmaak plan-m.e.r.-screening

Handvaten om de plan-m.e.r.-screening uit te voeren worden aangereikt via een uitgebreide handleiding.

[Naar plan-m.e.r.-screeningsgids](#)

Vlaanderen
is kwaliteitsvolle
omgeving

1 - Plan-m.e.r.-plichttool

DEPARTEMENT
OMGEVING

Plan-m.e.r.-plichttool (1)

Op basis van 8 vragen, wordt nagegaan:

- is de opmaak van een plan-MER nodig?
- is het plan screeningsgerechtigd?
- zijn er geen plan-m.e.r.-verplichtingen?

[1] Valt het plan of programma onder de **definitie** van het DABM (art. 4.1.1 12° DABM)?

De definitie luidt als volgt: een plan of een programma, met inbegrip van een plan of een programma dat de Europese Unie meefinanciert, en de wijzigingen ervan, dat voldoet aan al de volgende voorwaarden:

- het is door een instantie op regionaal, provinciaal of gemeentelijk niveau opgesteld en/of vastgesteld of het is door een instantie opgesteld om door een wetgevingsprocedure door het Vlaams Parlement of de Vlaamse Regering te worden vastgesteld;
- het is op grond van wettelijke of van bestuursrechtelijke bepalingen voorgeschreven

ja

nee

[2] Gaat het om één van de volgende plannen en programma's, waarvoor geen milieueffectrapportage vereist is (art. 4.3.1 DABM):

- plannen of programma's die uitsluitend bestemd zijn voor **nationale defensie of noodsituaties;**
- **financiële of begrotingsplannen en -programma's.**

ja

nee

[3] Valt het plan of programma onder de **werkingsfeer** van het decreet (art. 4.3.2 §1 en §2 DABM)?

Een plan of programma valt onder de werkingssfeer als het het kader vormt voor de toekenning van de vergunning voor een project EN/OF als er voor het plan of programma een passende beoordeling vereist is op basis van het Natuurdecreet.

ja

nee

[4.1] Het plan of programma vormt een kader voor de toekenning van een vergunning voor een project, maar niet voor een project opgesomd in de bijlagen bij het project-m.e.r.-besluit.

Vragen 4.1 en 4.2 zijn gerelateerd. Op beide vragen 'ja' antwoorden is geen geldige combinatie.

- Als het plan of programma het kader vormt voor de toekenning van een vergunning voor een project dat NIET voorkomt in de bijlagen bij het project-m.e.r.-besluit, antwoord dan 'ja' op vraag 4.1 en 'nee' op vraag 4.2 (dit zijn de eerder kleinschalige projecten).
- Als het plan of programma het kader vormt voor de toekenning van een vergunning voor een project dat WEL voorkomt in de bijlagen bij het project-m.e.r.-besluit, antwoord dan 'nee' op vraag 4.1 en 'ja' op vraag 4.2.
- Als het plan of programma NIET het kader vormt voor de toekenning van een vergunning, antwoord dan 'nee' op beide vragen. Logischerwijze is dan wel een passende beoordeling vereist (vraag 4.3), zoniet zou het plan niet onder het toepassingsgebied vallen (vraag 2).

ja

nee

[4.2] Het plan of programma vormt een kader voor de toekenning van een vergunning voor een project opgesomd in de bijlagen bij het project-m.e.r.-besluit.

ja

nee

[4.3] Voor het plan of programma is een passende beoordeling vereist op basis van het Natuurdecreet.

ja

nee

[4.4] Het plan of programma heeft **betrekking op** landbouw, bosbouw, visserij, energie, industrie, vervoer, regionale ontwikkeling, afvalstoffenbeheer, waterbeheer, telecommunicatie, toerisme, ruimtelijke ordening of grondgebruik.

ja

nee

[4.5] Het plan of programma bepaalt het gebruik van een **klein gebied op provinciaal of gemeentelijk niveau** en/of houdt een **kleine wijziging** in.

ja

nee

niet relevant

Plan-m.e.r.-plichttool (2)

Voorbeeld van een resultaat

Het plan valt onder de **definitie** van een plan of programma zoals gedefinieerd in het DABM. Het valt eveneens onder de **werkingsfeer** van het DABM.

Het plan vormt een kader voor de toekenning van een **vergunning voor een project opgesomd in de bijlagen** van het Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van titel IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, wat betreft de milieueffectrapportage.

Een **passende beoordeling** is niet vereist aangezien geen betekenisvolle aantasting verwacht wordt van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone.

Het plan bepaalt het gebruik van een **klein gebied op provinciaal of gemeentelijk niveau** omdat ... (motiveer op maat) en/of houdt een kleine wijziging in omdat ... (motiveer op maat).

Overeenkomstig artikel 4.3.2 §2 van het DABM is een plan-m.e.r.-screening mogelijk.

Vlaanderen
is kwaliteitsvolle
omgeving

2 - Plan-m.e.r.-screeninggids

DEPARTEMENT
OMGEVING

Plan-m.e.r.-screeningsgids (1)

Hulpmiddel om voor verschillende soorten plannen aan te tonen dat het plan geen aanzienlijke effecten veroorzaakt
→ geen plan-MER nodig

De gids start met een algemeen deel en vervolgens voor elke discipline met een **aantal vragen over de ingrepen** die het plan mogelijk maakt.

Op basis van de antwoorden biedt de gids vervolgens **tips en handvaten** aan om de mogelijke effecten van het plan te beschrijven en tenslotte de onderbouwing op te maken dat er geen aanzienlijke effecten kunnen zijn.

Afhankelijk van de aard van het plan en van de kenmerken van de omgeving kan de motivatie **variëren van zeer beknopt tot meer uitgebreid**.

Confluence

Gebaseerd op de studie “Plan-m.e.r.-screeningssjabloon” (2018)

0 Gebruik van deze gids

1 Planbeschrijving

- 1.1 Coördinaten van de initiatiefnemer
- 1.2 Aanleiding en doelstelling planvoornemen
- 1.3 (Voorgenomen) Afbakening van het plangebied
- 1.4 Beschrijving planvoornemen
- 1.5 Optioneel: Historiek
- 1.6 Optioneel: Procedure tot vaststelling van het plan
- 1.7 Optioneel: Alternatieven

2 Het plan is screeningsgerechtigd

3 Referentietoestand(en)

- 3.1 Planologische referentietoestand
- 3.2 Feitelijke referentietoestand

4 Optioneel: Overzicht wijziging planvoornemen t.o.v. feitelijk gebruik en huidige bestemming

5 Algemene aandachtspunten voor de effectbeschrijving en -beoordeling

- 5.1 Detaillierungsgraad van de screening en diepgang van de motivatie
- 5.2 Effectbeoordelingen t.o.v. feitelijke en planologische referentietoestand
- 5.3 Toetsen aan de criteria uit bijlage I van het DABM
- 5.4 Disciplines en effectgroepen
- 5.5 Geen milderende maatregelen en aanbevelingen
- 5.6 Verwijzingen naar andere, geldende regelgeving
- 5.7 Positieve planeffecten mogen ook beschreven worden
- 5.8 Maatwerk blijft nodig

6 Onderzoek naar de aanzienlijkheid van milieueffecten

6.1 Uitleg over de onderbouwing van de niet-aanzienlijkheid van effecten

- ▷ 6.2 Discipline Mens-mobiliteit
- ▷ 6.3 Discipline Lucht
- ▷ 6.4 Discipline Geluid
- ▷ 6.5 Discipline Mens – gezondheid
- ▷ 6.6 Discipline Mens - ruimtelijke aspecten
- ▷ 6.7 Discipline Landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie
- ▷ 6.8 Discipline Bodem
- ▷ 6.9 Discipline Water (grond-, oppervlakte- en afvalwater)
- ▷ 6.10 Discipline Biodiversiteit
- ▷ 6.11 Discipline Klimaat
- ▷ 6.12 Discipline Mens - veiligheid
- 6.13 Grensoverschrijdende effecten

7 Globale conclusie over de aanzienlijkheid van milieueffecten - aangepast

0 – Gebruik van deze gids

- ▶ Voor volgende **types** plannen:
 - RUP
 - aanvraag tot planologisch attest
 - herziening of opheffing van voorschriften volgens artikel 7.4.4/1 VCRO
 - vrijgave woonreservegebied
- ▶ **Voor wie:** omgevingsambtenaren, studiebureaus met of zonder erkende MER-deskundigen, architecten, ...
→ wel minimumkennis vereist over plan-milieueffectrapportage en over milieudisciplines
- ▶ **Omvangrijke gids**, maar niet de bedoeling dat plan-m.e.r.-screening even uitgebreid is (doel: vrij snel en eenvoudig aantonen dat er geen aanzienlijke effecten zullen optreden)
- ▶ **Vrijblijvend** te gebruiken
- ▶ Soms staat plan-m.er.-screening op zich, soms geïntegreerd in ander document (bv. RUP: startnota). Vermijd dan dubbele beschrijvingen.

0 – Gebruik van deze gids

Is dit een checklist? Is dit volledig? Is dit steeds actueel?

NEEN, want

- diverse types van plannen: RUP, aanvraag tot planologisch attest, herziening of opheffing van voorschriften volgens artikel 7.4.4/1 VCRO, vrijgave woonreservegebied, ... (niet voor verordeningen)
- diverse thema's en schaalniveau: de herbestemming van een verlaten industriële site in een stadskern, de vrijwaring van open ruimte in een gemeente, de regularisatie van een loods van een schrijnwerkerij in agrarisch gebied, de vrijgave van enkele percelen in woonuitbreidingsgebied, ...
- diverse omgevingen: een stadskern, een natuurgebied, de duinen, ...

DUS NIET MOGELIJK om voor al deze verschillende **combinaties** precies aan te geven:

- ❖ welke aspecten aan bod moeten komen in een plan-m.e.r.-screening
- ❖ hoe gemotiveerd kan worden dat de effecten niet aanzienlijk zijn

Ook het ruimer kader evolueert in een steeds sneller tempo (nieuwe bronkaarten, evoluties stikstof, PFAS, ...).

0 – Gebruik van deze gids

Info voor de lezer:

“Maar ook voor informatie die opgenomen is in een plan-m.e.r.-screening in een lopende procedure, kan op een bepaald moment een nieuwere bron of werkwijze gepubliceerd worden, al dan niet ook in deze gids. Dat betekent niet dat de conclusie over de aanzienlijkheid niet meer correct zou zijn. Evenmin is het nodig dat elk aspect uit deze gids in elke screening aan bod komt.”

Enkele voorbeelden

- ▶ We raden aan om meest recente kaarten te gebruiken en om indien nodig te actualiseren tijdens de planprocedure. Maar oudere kaart op moment van vaststelling plan, betekent niet per definitie dat conclusie over aanzienlijkheid van de effecten niet meer geldig is.
- ▶ Gids verwijst naar strategische geluidsbelastingkaarten. Deze geven geen info over wegen met minder dan 3 miljoen voertuigpassages/jaar. Voor bepaalde gebieden OK om deze info/kaart niet op te nemen.

1 – Planbeschrijving

- Start met aanleiding en doelstelling
- Afbakening VOORGENOMEN plangebied
- Planbeschrijving
- Optioneel: historiek
- Optioneel: procedure tot vaststelling van het plan

2 – Het plan is screeningsgerechtigd

- Meest voorkomende motivatie staat in de gids
- Plan-m.e.r.-plichttool

3 - Referentiesituatie(s)

- Er moet aangetoond worden dat het plan geen aanzienlijke effecten veroorzaakt. Daarvoor moeten de mogelijkheden of kenmerken van het plan vergeleken worden met een referentiesituatie.
- De **referentiesituatie** is de toestand van het milieu die als vergelijkingsbasis dient voor het beschrijven en beoordelen van de impact van een plan en is dus de toestand van de omgeving in afwezigheid van het plan.
- Soms **verschil** tussen de planologische bestemming van het plangebied en de feitelijke invulling ervan op het terrein → beoordeling van effecten plan t.o.v. 2 referentiesituaties.
 - Klemtoon ligt op effecten t.o.v. meest kwetsbare toestand,
- Onvergunde constructies in plangebied/in omgeving
- Zonevreemde constructies in plangebied/in omgeving
- Ontwikkelingen in de omgeving

4 - Optioneel: Overzicht wijziging planvoornemen t.o.v. feitelijk gebruik en huidige bestemming

	Referentietoestand	Geplande toestand	Gevolg/Wijziging
Deelgebied 1			
Planologisch			
Feitelijk			
Deelgebied 2			
Planologisch			
Feitelijk			

- Tabel kan verduidelikend zijn
- Indien mogelijk: cijfers of grootteorde
- Laatste kolom hoeft niet altijd

- ▶ Voorbeeld: ontwikkeling van een binnengebied voor wonen, momenteel bestemd als zone voor gemeenschapsvoorzieningen, maar niet in actief gebruik (een groene invulling).

	Referentietoestand	Geplande toestand	Wijziging
Planologisch	Zone voor gemeenschapsvoorzieningen (x ha)	Woongebied (x ha) Parkgebied (x ha)	Momenteel laat de bestemming bebouwing en vergraving toe voor het volledige gebied. Het plan beperkt mogelijke bebouwing en vergraving tot een kleiner gebied. De toegelaten functies wijzigen (van x ha gemeenschapsvoorziening naar x ha wonen met aanname bv. 25 won/ha en x ha parkgebied).
Feitelijk	Groene invulling (bos, spontane begroeiing), onverhard en onbebouwd (x ha)	Wooneenheden (circa 'aantal'), wegenis (ontsluiting via weg x), groene ruimte (inclusief waterbuffering) tussen woningen, parkgebied centraal tussen de 4 geplande bouwblokken waarin een deel van het bestaande bos behouden blijft	Na realisatie plan: meer bodemafdekking door bebouwing en verharding, wijziging van landschapsbeeld, verlies van biologische waarde, gewijzigd mobiliteitsprofiel, wijziging in functie (x ha groen naar x ha wonen)

5 – Algemene aandachtspunten

5.1 Rekening houden met de detailleringsgraad van het plan en de diepgang van de motivatie

Opzet van plannen: projectgedreven - gebiedsgericht - visiegedreven
→ vrij gedetailleerde beoordeling versus nog vrij abstract

Aard en omvang van de planingrepen en kwetsbaarheid van de omgeving
→ bepaalt de diepgang van het onderzoek en dus de motivatie (kort tot uitgebreid)

Planingreep: de activiteiten, functies of fysieke ingrepen die mogelijk of onmogelijk worden door het plan. Bijvoorbeeld: bouw van infrastructuur, verkeersgeneratie, ...

Kwetsbaarheden: waardevolle natuur, verontreinigde bodem, school in de omgeving, ...

5 – Algemene aandachtspunten

5.2 Effectbeoordelingen t.o.v. feitelijke en planologische referentietoestand

Korte herinnering + juridische redenering

5.3 Toetsen aan de criteria uit bijlage I van het DABM

Termen of structuur worden zelden letterlijk overgenomen in een screening.

- ‘Kenmerken van plannen en programma’s’ worden grotendeels beschreven in het hoofdstuk met de planbeschrijving.
- ‘Milieuproblemen die relevant zijn voor het plan of programma’ komen aan bod bij de beschrijving van de referentiesituatie.
- ‘Kenmerken van de effecten en van de gebieden die kunnen worden beïnvloed’ komen aan bod bij de effectbeschrijving en -beoordeling per discipline.
- ...

5 – Algemene aandachtspunten

5.4 Disciplines en effectgroepen

- Inhoudelijk deel opgesplitst in (deel)disciplines / effectgroepen.
- Varianten/combineren mogelijk.

5.5 Geen milderende maatregelen en aanbevelingen

- Verschil met plan-MER: doel screening = aantonen geen aanzienlijke milieueffecten.
- Vermijd de termen.
- Neem wat anders een milderende maatregel of aanbeveling genoemd zou worden, op in het plan zelf.
- Als dat niet kan, let op met de formulering van eventuele aanbevelingen.

5 – Algemene aandachtspunten

5.6 Verwijzingen naar andere, geldende regelgeving

- Informatief naar regelgeving verwijzen kan. Hoeft niet.
- Benoem niet als milderende maatregel of als voorwaarde voor niet-aanzienlijkheid.

5.7 Positieve planeffecten mogen ook beschreven worden

- Klemtoon ligt op aantonen 'geen aanzienlijke effecten'.
- Positieve effecten op bepaalde disciplines mogen ook beschreven worden.

5 – Algemene aandachtspunten

5.8 Maatwerk blijft nodig

- Gids vooral voor projectgedreven plannen i.v.m. bestemmingswijzigingen ‘stadsontwikkeling en infrastructuur’.
- Betekent NIET dat voor ander type plan eerder een plan-MER nodig is.
- Betekent NIET dat voor deze screeningsgerechtigde plannen nooit een plan-MER nodig is

6 Onderzoek naar de aanzienlijkheid van milieueffecten

6.1 Uitleg over de onderbouwing van de niet-aanzienlijkheid van effecten

- ▷ 6.2 Discipline Mens-mobiliteit
- ▷ 6.3 Discipline Lucht
- ▷ 6.4 Discipline Geluid
- ▷ 6.5 Discipline Mens – gezondheid
- ▷ 6.6 Discipline Mens - ruimtelijke aspecten
- ▷ 6.7 Discipline Landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie
- ▷ 6.8 Discipline Bodem
- ▷ 6.9 Discipline Water (grond-, oppervlakte- en afvalwater)
- ▷ 6.10 Discipline Biodiversiteit
- ▷ 6.11 Discipline Klimaat
- ▷ 6.12 Discipline Mens - veiligheid
- 6.13 Grensoverschrijdende effecten

7 Globale conclusie over de aanzienlijkheid van milieueffecten - aangepast

Checklist potentiële ingrepen discipline Bodem	Ja	Nee
<i>Bodemverstoring</i>		
- Voorziet het plan vergraving of graafwerkzaamheden?	☐	☐
- Voorziet het plan een toename inzake verharding (aard en/of oppervlakte)?	☐	☐
<i>Bodemkwaliteit en bodemverontreiniging</i>		
- Voorziet het plan risico-activiteiten voor verontreiniging (zoals bv. een bedrijvenzone)?	☐	☐
- Voorziet het plan een wijziging van bestemmingen, waardoor er een wijziging van het bestemmingstype volgens het Bodemdecreet mogelijk is (gekoppeld aan bodemsaneringsnormen)?	☐	☐
- Overlapt het plangebied met een no regret-zone voor PFAS?	☐	☐
<i>Erosie</i>		
- Voorziet het plan een gewijzigd bodemgebruik waarvan erosie het gevolg kan zijn of het plan aan erosie onderhevig kan zijn?	☐	☐
<i>Grondstofvoorraden</i>		
- Wordt ingegrepen op de grondstoffenvoorraden? Voorziet het plan de uitbating van de ondergrond (klei-, zand-, steen- of grinduitbating, ertswinning)?	☐	☐

Als op alle vragen 'NEE' geantwoord wordt, ga verder naar 'optie A'.

Als op één of meerdere vragen 'JA' geantwoord wordt, ga verder naar optie 'B'. Voor de aspecten waarvoor 'NEE' geantwoord wordt, kan de relevante formulering uit optie A gebruikt worden.

Checklist potentiële ingrepen discipline mens-mobiliteit	Ja	Nee
Mobiliteit		
- Genereert het plan bijkomend verkeer (door wonen, bedrijvigheid, recreatie, school, kantoor, winkels, ...)	☐	☐
- Voorziet het plan nieuwe of gewijzigde verkeersinfrastructuur (wegen, spoorwegen, ...)	☐	☐

Als op alle vragen 'NEE' geantwoord wordt, ga verder naar 'optie A'.

Als op één of meerdere vragen 'JA' geantwoord wordt, ga verder naar optie 'B'. Voor de aspecten waarvoor 'NEE' geantwoord wordt, kan de relevante formulering uit optie A gebruikt worden.

[OF optie A: geen relevante potentiële planingrepen op discipline mens-mobiliteit](#)

(Voor bepaalde types plannen worden geen van bovenvermelde ingrepen verwacht. Bijvoorbeeld: plannen voor openruimtegebieden waarbij er geen of nauwelijks bijkomend verkeer wordt aangetrokken of ontsluitingsinfrastructuur wordt voorzien. Als er bv. toch enkele parkingplaatsen voorzien worden ter hoogte van een toegang van een openruimtegebied, motiveer dan kort dat deze een *verwaarloosbare* hoeveelheid verkeer genereren.)

Het planvoornemen voorziet [geen toename / geen noemenswaardige toename in de verkeersgeneratie en geen wijzigingen aan de verkeersinfrastructuur](#). Aanzienlijke effecten op mens-mobiliteit worden dan ook niet verwacht.

[OF optie B: mogelijk relevante potentiële planingrepen voor een deeldiscipline: verder doorlopen van het onderzoek naar aanzienlijkheid van milieueffecten binnen deze deeldiscipline](#)

▶ **optie B: mogelijk relevante potentiële planingrepen voor een deeldiscipline: verder doorlopen van het onderzoek naar aanzienlijkheid van milieueffecten binnen deze (deel)discipline**

6.2 Discipline Mens-mobiliteit

6.2.1 Mogelijke bronnen van informatie

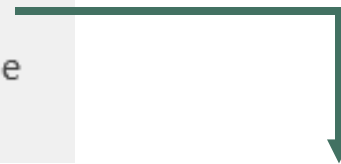
6.2.2 Feitelijke referentiesituatie / kwetsbaarheden

6.2.3 Planologische referentiesituatie

6.2.4 Effectbespreking t.o.v. de feitelijke referentiesituatie

6.2.5 Effectbespreking t.o.v. de planologische referentiesituatie

6.2.6 Conclusie discipline mobiliteit

Als een korte motivatie volstaat:

Het plan voorziet in ... (benoem de beperkte potentiële ingrepen). In het plangebied of de omgeving ... (benoem de lage of middelmatige kwetsbaarheden of de afwezigheid van hoge kwetsbaarheden, bijvoorbeeld: een vlotte verkeersafwikkeling, ...]. Het plan is niet van die aard dat het de verkeersafwikkeling of de parkeerdruk in de omgeving aanzienlijk negatief zal beïnvloeden (voeg desgevallend een korte motivatie toe). Er kan redelijkerwijze worden geconcludeerd dat er geen aanzienlijk negatieve effecten optreden.

Als een meer uitgebreide motivatie op maat nodig is, kunnen vb. de volgende aspecten vermeld worden – indien van toepassing:

Zie plan-m.e.r.-screeninggids

7 – Globale conclusie

- Kort en bondig,
- Formuleer deze niet voorwaardelijk.
- Herinnering aan eerdere aandachtspunten.

“Uit het effectenonderzoek blijkt dat het voorgenomen plan geen aanzienlijke milieueffecten zal hebben. Voor het RUP/PA/planvoornemen X dient overeenkomstig artikel 4..3.2 §2 van het DABM geen plan-MER te worden gemaakt.”

3 - Uitdagingen

DEPARTEMENT
OMGEVING

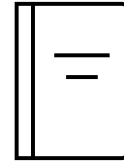

Vlaanderen
is kwaliteitsvolle
omgeving

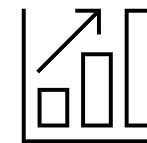
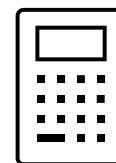
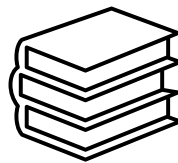
Uitdagingen (1): scoping in screenings

Screenings zijn geen mini-MER's.

- ▶ Een **plan-m.e.r.-screening** is een onderzoek om te bepalen of een plan-MER nodig is. Als blijkt dat er geen aanzienlijke effecten te verwachten zijn, hoeft er geen plan-MER opgesteld te worden.

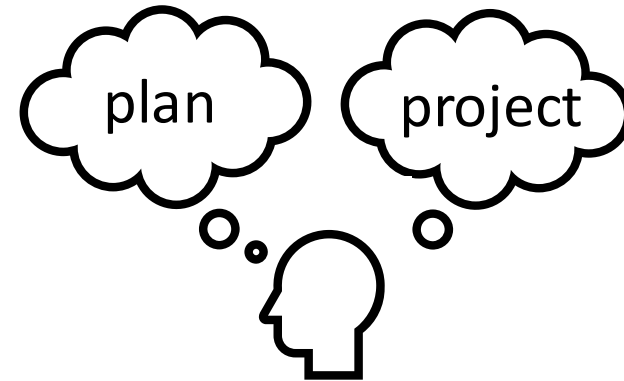
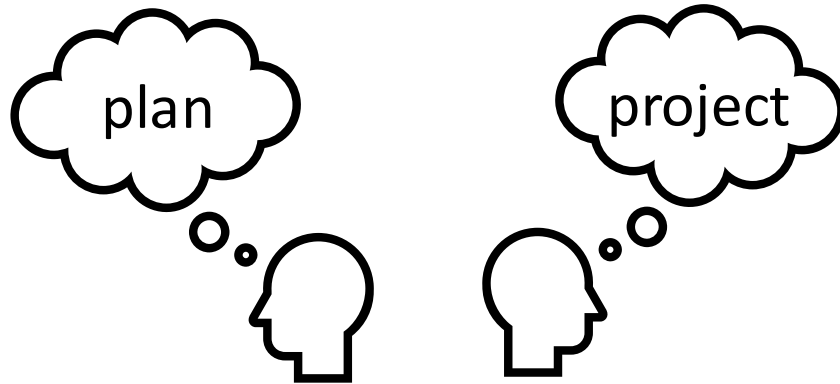
- ▶ Een **plan-MER** (plan-milieueffectrapport) onderzoekt de mogelijk aanzienlijke milieueffecten van een plan en helpt om rekening te houden met het milieu bij het nemen van beslissingen.

Uitdagingen (2): projectniveau

Planniveau (vooral RUP's) \neq projectniveau, ook als plan projectgedreven is.

Maar er is zoveel info ...

Uitdagingen (3): de verdichtingsparadox

- ▶ **Verdichting** = intensiever gebruiken van bestaande stedelijke gebieden door bijvoorbeeld meer woningen of kantoren te bouwen = efficiënter gebruik van ruimte en infrastructuur, duurzamere stedelijke ontwikkeling.
- ▶ Maar **verdichtingslocaties ondervinden vaak al een zekere milieudruk**, zoals geluidsoverlast, luchtvervuiling en verminderde leefkwaliteit. Wanneer nieuwe ontwikkelingen aan deze locaties worden toegevoegd, kunnen deze negatieve effecten verergeren en drempelwaarden overschrijden. Dit leidt tot de **paradox** dat, hoewel verdichting op **lange termijn voordelen** kan bieden, de **directe milieueffecten vaak (aanzienlijk) negatief** worden beoordeeld.
- ▶ De **verdichtingsparadox** in het kader van milieueffectrapportage verwijst dus naar de tegenstrijdigheid dat verdichtingsprojecten in **stedelijke gebieden** vaak slechter scoren op milieueffecten dan ontwikkelingen in **buitengebieden**, ondanks dat verdichting op lange termijn positieve milieueffecten kan hebben.
- ▶ Geldt voor plan-MER's (moeizaam verloop verdichtingsplannen) maar ook voor screenings (afzonderlijk heeft elke ontwikkeling in buitengebied geen aanzienlijk effect, maar samen ...).

Uitdagingen (4): Juridisering

Juridisering

- Tegenstanders van plan richten zich dikwijls op MER of screening om plan te laten vernietigen.
- Rechters zijn dikwijls streng(er).
- Grote lijnen zijn dikwijls duidelijk: “geen aanzienlijke effecten”.
- Uiteraard ook onvolkomenheden, onzekerheden, aannames, marges, ...
- ▶ Ook vernietigingen o.b.v. ‘details, letterlijke lezing, ...’.
- ▶ Vermijdbaar?
 - Plan-m.e.r.-screeninggids
 - Motivatie door bevoegde overheid → actualisatie op einde planprocedure

Vragen?

Vragen, opmerkingen en feedback → mer@vlaanderen.be

Bedankt!

